Teisminio proceso Nr. 2-10-3-00432-2019-7 Procesinio sprendimo kategorija 2.4.2.9.1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. vasario 3 d.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė) ir Antano Simniškio (pranešėjas), teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka šinagrinėjo civilinę bylų pagal atsakovo R. P. kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. kovo 4 d. sprendimo perziūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovų A. M. ir B. M. ieškinį atsakovu R. P. dėl nekilnojamojo daikto valdymo pažeidimų pašalinimo ir atsakovo R. P. priešieškinį dėl atidalijimo iš bendrosios nuosavybės; trečiasis asmuo S. V.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- 1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių bendrosios dalinės nuosavybės teisės įgyvendinimą ir gynimą, taip pat bendraturčių teisę atidalyti bendro daikto dalį, aiškinimo ir taikymo.
- Ieškovai prašė: pripažinti atsakovo veiksmus trukdymą bendraturčiams fiziškai naudotis nekilnojamuoju daiktu bendro naudojimo patalpa (koridoriumi, plane pažymėtu indeksu 1-4), 8,28 kv. m ploto, esančia Palangoje, (duomenys neskelbtini), neteisėtais; įpareigoti atsakovą per teismo nustatytą terminą pašalinti nekilnojamojo daikto valdymo teisės pažeidimus, grąžinant daiktą į buvusią padėtį, užfiksuotą VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre įregistruotuose dokumentuose.
- 3. Ieškovai nurodė, kad jie, atsakovas ir trečiasis asmuo yra nekilnojamojo daikto pastato, esančio Palangoje, (duomenys neskelbtini), dalies bendraturčiai. Jiems muosavybės teise priklauso bendro naudojimo patalpa pirmame pastato aukšte esantis 8,28 kv. m ploto koridorius. Atsakovas be bendraturčių sutikimo atitvėrė bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomo koridoriaus dalį, irengdamas pertvarą ir fiziškai sudarydamas kliūtis kitiems bendraturčiams naudotis attivertaja patalpos dalini, taip pat ir bendro naudojimo koridoriaus langu. Atitvertoje patalpos dalvje atsakovas įsirengė sanitarinį mazgą, išvedžiojo nuotekų bei vandentiekio vamadžius. Atitvertoje koridoriaus dalyje buvo langas, todėl koridoriuje sumažėjo šviesos.
- 4. Atsakovas priešieškiniu prašė: atidalyti natūra iš bendrosios dalinės nuosavybės 4/12 dalis turto bendro naudojimo koridoriaus, sudarančias 2,76 kv. m, iš 8,28 kv. m bendro koridoriaus ploto pagal paprastojo remonto projektą, atidalytą patalpą prijungiant prie atsakovo nuosavybės teise valdomo buto Nr. 3.
- 5. Atsakovas nurodė, kad jam nuosavybės teise priklauso du butai pirmame namo aukšte Nr. 2 ir Nr. 3, į juos patenkama per atskirą įėjimą iš lauko per butą Nr. 2. Atidalijimas reikalingas siekiant gyvenimo bei sanitarinės higienos salygų pagerinimo butų sujungimo ir atskiro sanitarinio mazgo įrengimo, nes name yra tik bendro naudojimo sanitariniai mazgai. Atsakovas teigė, kad po atidalijimo jis nesinaudos bendru sanitariniu mazgu ir koridoriumi, todėl atidalijimas pagerins visų bendraturčių gyvenimo sąlygas.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- 6. Plungės apylinkės teismas 2020 m. spalio 26 d. sprendimu ieškinį atmetė, priešieškinį tenkino: pagal UAB "Vakarų regiono projekta" projekto vadovo ir architekto R. G. parengtą butų Nr. 2 ir Nr. 3 paprastojo remonto projektą atsakovui atidalijo natūra iš bendrosios dalinės nuosavybės 4/12 dalis turto bendro naudojimo koridoriaus, sudarančios 2,76 kv. m, iš bendro 8,28 kv. m koridoriaus ploto, indeksas 1-4, esančio pastate Palangoje, (duomenys neskelbtini), atidalytą pataląą prijungiant prie atsakovui nuosavybės teise priklausančio buto Nr. 3.
- Resketinini, attatyta, kad šalys ir trečiasis asmuo yra bendraturčiai ir nuosavybės teise valdo patata bendrabučio, esančio Palangoje, (duomenys neskelbtini), pirma aukšte esančias patalpas. Atsakovas valdo butus Nr. 2 ir Nr. 3. Bendraturčiams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso bendro naudojimo patalpa pirmo aukšto koridorius, indeksas 1-4, 8,28 kv. m ploto. Pastato Palangoje, (duomenys neskelbtini), pirmo aukšto bendraturčiai ieškovai ir trečiasis asmuo naudojasi koridoriumi, ši kurio patenkama į kiekvieno bendraturčio butą, nuosavybės teise priklausantį bendraturčiams. Atsakovas bendro naudojimo koridoriaus su langu gale attivėrė 4/12 jo dalis, sudarančias 2,76 kv. m, ir pagal UAB "Vakarų regiono projektai" parengaj būtų Nr. 2 ir Nr. 3 parpastojo remonito projektą attivertoje patalpoje įsirengė sanitarinį mazgą (dušą ir tualetą). Palangos miesto savivaldybės administracijos Statybos skyriaus specialistai surasė statitino techninės priežinos patikrinimo aktą, kuriamie užfiskuota, jog namo bendro naudojimo aukšto koridoriuje, resant bendraturčiai sutikimo, savavalškiai attivėrus bendro naudojimo koridoriu, irengtas sanitarinis mazgas, priklausantis atsakovui. Duomenų apie statybos leidimo įrengti šią patalpą įšdavimą nėra. Pirmo aukšto būtų bendraturčiai ieškovai ir trečiasis asmuo nesutiko subendro naudojimo koridoriaus attivėrimu, sanitarinio mazgo, kuriuo naudojiais tik atsakovas, įrengimu, nes jie neteko teisės naudotis dalimbendro naudojimo patalpos, sutriko šviesos ir gyno oro patekimas į bendro naudojimo koridoriu.
- 8. Teismas nusprendė, kad ieškovai neirodė esminio jų interesų ir teisių pažeidimo dėl bendro naudojimo patalpos koridoriaus naudojimo. Ieškovai į muosavybės teise valdomus butus patenka per bendro naudojimo koridorių, trečiasis asmuo taip pat patvirtino aplinkybę, kad į savo patalpas patenka per bendrą pirmo aukšto koridoriau, taik sakovas nepažeidė pirmo aukšto bendraturčių teisės patetki į jų patalpas, Į savo patalpas patenka per per šorinį atskirų įėjimą ir todėl nebesinaudoja bendro naudojimo koridoriaus, dalis tampa ieškovų ir trečiojo asmens naudojimosi objektu. Atsakovas, reikalams reikalavimą atidalyti bendro naudojimo patalpą koridoriu, sudaro sąlygas sumažinti bendro naudojimo patalpų subjektų bendraturčių skaičių, o tokią aplinkybę nėra pagrindo vertinti kaip pažeidžiančią bendraturčių interesus. Be to, atsakovas prašomoje atidalyti bendro naudojimo patalpoje įsierugęs sanitarinį mazgą sumažina bendro sanitarinio mazgo naudotojų skaičių. Teismas padarė švadą, kad nėra pagrindo tenkinti negatorinį ieškinį, o tenkintinas priešieškinio reikalavimas dėl turto dalies atidalijimo iš bendrosios nuosavybės.
- 9. Teismas nenustatė, kad bendro naudojimo patalpos atidalijimas sumažins likusios bendro naudojimo koridoriaus dalies apšvietimą, nes pagal užfiksuotą padėtį ginčo patalpoje matyti, kad į koridorių per atitvertą sienelę patenka šviesa, be to, š specialisto pranešimo nastatyta, kad bendro naudojimo koridoriams papildomi ar ypatingi reikalavimai dėl jų apšvietimo netaikomi. Leškovų argumenta, kad atidalijimas negalimas, nes kiti bendraturčiai negalės atsidalyti savo dalies š bendrosios dalinės nuosavybės, teismas vertino kaip nepagristą, nes atsakovas bendro naudojimo koridoriaus gale prie savo buto durų, nesudarydamas kliūčių kitiems bendro naudojimo koridoriaus bendraturčiams patekti į savo butus. Teismo nuomone, aplinkybė, kad dėl kitų bendraturčių butų durų išstiestymo yra negalimas atsidalijimas ši bendrosios nuosavybės, nesudaro kliūčių atsakovui siekti atidalijimo ši bendrosios nuosavybės, nesudaro kliūčių atsakovui siekti atidalijimo ši bendrosios nuosavybės natūra.

  Natura patenta pa
- 10. Teismas nusprendė, kad atsakovo prašomas atidalijimo būdas nepažeistų Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau—CK) 4.103 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl savavališkos statybos pasekmių, nes šios pasekmės nesukelia ieškovams klitčių naudotis savo nuosavybe, nepažeis jų, kaip bendraturčių, teisių, o atidalijus bendro naudojimo patalpos dalį bus sudarytos sąlygos švengti ginčų tarp bendraturčių dėl bendro turto naudojimo tvarkos, atidalijus turtą, sumažės bendro turto naudojimo subjektų, bendraturčių turtui nebus padaryta jokios žalos, šalių ginčas bus išsprestas, remiantis proporcingumo ir protingos, teisingos bei sąžiningos bendraturčių interesų pusiausvyros principais. Teismo vertinimų, aplinkybė, kad ieškovai nesiūlo jokio kito atsidalijimo iš bendrosios nuosavybės būdo, patvirtina nesutarimus tarp bendraturčių dėl naudojimosi bendru turtų, todėl, atidalijus turto dalį iš bendrosios nuosavybės, bus išvengta ginčų ir nesutarimų ateityje tarp bendraturčių dėl bendro turto naudojimo tvarkos.
- 11. K laipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, širagrinėjusi bylą pagal ieškovo A. M. apeliacinį skundą, 2021 m kovo 4 d. sprendimu Plungės apylinkės teismo 2020 m. spalio 26 d. sprendimą panaikino ir priemė naują sprendimą, kuriuo priešieškinį atmetė, o ieškinį tenkino: įpareigojo atsakovą pašalinti atliktų darbų padarinius, grąžinant daiktą į jo iki pažeidimo atsiradimo pradžios buvusią padėtį, užfiksuotą VĮ Registrų centro Neklinojamojo turto registre įregistruotose dokumentuose, t. y. įpareigojo atsakovą per keturis mėnesius nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos gyvenamajame name, esančiame Palangoje, (duomenys neskelbtimi), bendrosios dalinės nuosavybės teise pirkkusarsčioje patalopo koridoriuje, pažymėtoje patalopo koridoriuje, pažymėtoje patalopo atsakova per atsakovo įrengtą sanitarimį mazgą bei su juo susijusius vandentiekio ir nuotekų vamzdžius.
- 12. Kolegija pažymėjo, kad daugiabučio gyvenamojo namo butų ir kitų patalpų savininkai disponavimo bendruoju turtu teisę gali įgyvendinti tik bendru sutarimu (<u>CK 4.75 straipsnio</u>) 1 dalis). Atsakovas ne tik veikė be bendraturčių sutikimo ir pažeidė jų interesus, bet savo veiksmas pažeidė statybą reglamentuojančių įstatymų imperatyvajsias normas. Statybos techninio reglamento STR 1.01.08.2002. "Statinio statybos rūšys" 12.11 punkte mustatyta, kad statinio bendruju, vartotojo inžinerinių sistemų irengimas, keitimas, šalinimas yra lakomas paprastuoju remontu. Šiuo atveju statybą leidžiantis dokumentas yra statinio (jo dalise) bendraturčių rašytinis sutikimas ar butų ir kitų patalpų savininkų protokolimis sprendimas dėl sio straipsnio 1 dalyje nurodytų statybos darbų atlikimo (attinikamo statinio projekto rengimo ir (ar) įgyvendinimo), priimtas <u>CK</u> 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka (Lietuvos Respublikos Respublikos statyba statybos jatatymo 27 straipsnio 46 dalį savavališka statyba laikoma statinio ar jo dalies statyba pediojančio statybą leidžianti, bet pažeidžiant esminius statinio projekto sprendinius. Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 7 punktas). Pagal Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 7 punktas parastojo remornto darbamas yra būtinas statinio (jo dalis) statyba jeidžianti satinius projektos sprendinius ar teisės aktų reikalavimus, tai tokiu statiniu (jo dalini) naudotis ar juo disponuoti (parduoti, padovanoti, šinuomoti ar pan.) draudžiama.
- 13. Kolegijos vertinimu, ieškovų teisių pažeidimo esmę sudaro atsakovo atlikti darbai, trukdymas turto savininkams naudotis jiems priklausančiu daiku, t. y. faktas, kad darbai bendro naudojimo objekte (koridoriuje) atlikti be bendraturčių sutikimo, atsakovo įrengta pertvara ir attivertoje patalpos dalyje atsakovo įrengtas sanitarinis mazgas, išvedžioti elektros bei nuotekų tinklai pažeidžia ieškovų teises naudotis jiems priklausančia patalpa koridoriumi, t. y. ieškovai negali naudotis visu koridoriumi ir patekti prie jame esančio lango. Šios aplinkybės sudaro bendraturčių naudojimo teisės pažeidimą kaip sąlygą tenkinti negatorinį ieškinį.
- 14. Kolegija konstatavo, kad atsakovas neirodė atliktų darbų statybos teisėtumo, nepagristai apribojo kitų savininkų muosavybės teisę naudotis jiems priklausančiomis patalpomis, todėl atsakovo veiksmai, trukdantys bendraturčiams fiziškai naudotis neklinojamuoju daiktu bendro naudojimo patalpa koridoriumi, pripažįstami neteisėtais ir ieškovų nuosavybės teisės gintinos, pašalinant neteisėtos statybos padarinius, grąžinant daiktą į iki pažeidimo atsiradimo burusis padėti.
- 15. Passakydama dėl priešieškinio reikalavimo atidalyti ginčo koridoriaus dalį iš bendrosios dalinės nuosavybės, kolegija pažymėjo, kad koridoriaus atidaljimas natūra negalimas be neproporcingos žalos šios patalpos paskirčiai. Per koridorių patenkama į šalims priklausančius butus, ši patalpa yra labai siaura, nedidek, jos gale yra langas, kuris atlieka tiek koridoriaus vėdinimo funkcijas, tiek užtikrina šviesos sklaidą. Atidalijus ginčo dalį pagal pateiktą schemą, kiti bendraturčiai išlaikytų teisę kriepits į teismą dėl jų dalių atidalijimo, tačiau toks atidalijimos būtų neįmanomas be neproporcingos žalos koridoriai. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m balandžio 11 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-134-248/2019 pageidaujamčių atsidalyti bendraturčių teisės suvaržymas tai padartymas neproporcingu teisių suvaržymu. Kolegija padarė švadą, kad atsakovo pasiūlytas atidalijimo iš bendrosios dalinės nuosavybės atmestinas.
- 16. Kolegija pažymėjo, kad atsakovo prašomas atidalijimas prieštarautų CK 4.103 straipsnio 1 dalies nuostatai, kad jeigu statinys (jo dalis) yra pastatytas ar statomas savavališkai arba ne savavališkai, tačiau pažeidžiant statinio projekto sprendinius ar teisės aktų reikalavimus, tai tokiu statiniu (jo dalimi) naudotis ar juo disponuoti (parduoti, padovanoti, išmuomoti ar pan.) draudžiama.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

- 17. Kasaciniu skundu atsakovas prašo; panaikinti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. kovo 4 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą atmesti ieškinį bei tenkinti priešieškinį, priteisti atsakovui iš ieškovų jo patirtų bylinėjimosi išlaidų attyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas tokiais argumentais:
  - 17.1. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai konstatavo, kad, atidalijus bendrojo koridoriaus dalį pagal atsakovo pateiktą schemą, likusios dalies atidalijimas kitiems bendraturčiams būtų fiziškai neįmanomas. Tokia teismo išvada nepagrįsta brėžiniais, skaičiavimais ir (ar) loginiais argumentais, nukrypstant nuo Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau ir CPK) 178 straipsnyje nustatytos įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklės.
  - 17.2. Apeliacinės instancijos teismas tenkino ieškovų, nesiekusių rasti bendraturčių interesus geriausiai užilkrinančio atidalijimo iš bendrosios nuosavybės būdo, reikalavimus, pagrįstus deklaratyviais argumentais dėl bendrosios nuosavybės daikto suvaržymų. Teismas netasižvelgė į atsakovo siekį bendraturčiams priktaiusančio daikto vaklym padaryti racionalesnį, paprastesnį ir ekonomiškesnį, užikrinantį socialinę ir teisinę taiką, ir muktypo nuo kasacinio teismo formuojamos teismo formuojamos teismo formuojamos teism praktikos, kad įstatyme nereikalaujama atidalyti būtinai visą bendrają dalinę nuosavybę, kiekvienu kovlarceia atveju toks tikslas gali būti vertinamas kaja siekiamybė, jei yra attinikamos bendraturčių interesus attinikamčios galimybės (Zr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. liepos 4 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3.K-3-367/2014). Atidalijant daiktą žalą galima laikyti neproporcinga tuo atveju, kai ji aškiai neatitinka atidalijim pasiektos naudos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2003 m. nugsėjo 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3.K-3-367/2014). Atidalijant daiktą žalą galima laikyti neproporcinga tuo atveju, kai ji aškiai neatitinka etismas neatsižvelgė į atsakovo sūdomo atidalijimo būdo teikiamą naudą bendraturčių koridoriaus ir bendrojo sanitarinio mazgo savininkų (naudotojų) skaičiaus sumžėjimą.
  - 17.3. Apeliacinės instancijos teismas paneigė atsakovo teisę į savavališkos statybos padarinių šalinimo procedūrą, konstatavęs, kad atsakovo prašomas atidalijimas prieštarautų CK 4.103 straipsnio 1 dalies nuostatai, jog statiniu, pastatytu savavališkai arba pažeidžiant statinio projekto sprendinius ar teisės aktų reikalavimus, naudotis ar disponuoti draudžiama. Teismas nukrypo nuo Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo išaiškinimų 2011

m sausio 31 d. nutarime, kad teismų sprendimai savavališkus statybų padarinius šalinti griovimu arba įpareigojant reikiamai pertvarkyti statinį, siekiant vykdyti teisingumą, bet neatsižvelgiant į aplinkybę, ar statiniai toje vietoje yra galimi, ne visuomet užikirino taikomų sankcijų proporcingumą ir attiktį sąžiningumo bei teisingumo principams. Atsakovas kelia klausimą, ar, atsižvelgiant į nurodytus Konstitucinio Teismo šiaškinimus, statytojui turėtų būti sudaryta galimpbė atsidalyti iš bendrosios dalinės nuosavybės ir įteisini attiktas statybas be bei sutartva galimnyo, nes bendraturčių attikinya vien formalias pagrindais neatitinka teisingumo, protingumo ir proporcingumo principų. Atsakovo nuomone, sankcija turi būti proporcinga padarytam pažeidimui, todėl formaliis (procedūrinio pobūdžio) pažeidimai neturėtų būti kliūtis įteisinti statybas.

18. Atsiliepimu į kasacinį skundą ieškovas A. M. prašo kasacinį skundą atmesti, jam priteisti bylinėjimosi išlaidų kasaciniame teisme atlyginimą. Ieškovas pritaria skundžiamos nutarties motyvams, taip pat nurodo šiuos argumentus:

Bendraturčio teisė atidalyti savo dalį iš bendrosios dalinės nuosavybės nėra absoliuti – šios teisės įgyvendinimas galimas tiek, kiek nėra pažeidžiami įstatymai, kitų suinteresuotų asmenų teisė ir teisėti interesai (CK 4.39 straipsnio 1 dalis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. lapkričio mėn. 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-341-695/2019). Teismas, priimdamas sprendimą del turto dalies atidalijimo ši bendrosios dalinės nuosavybės, turi pareiga įvertinit kiekvieno bendraturčio interesus ir spręsti šalių ginčą, remdamasis proporcingumo, teisingos bendraturčių interesų pusiausvyros principais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-255-248/2018). Pateiktas į bylą atidalijimo varantas turi būti procedūriška ir techniškai priintinas, geriausiai atitinkantis visų bendraturčių interesus. Apeliacinės instancijos teismas nagrinėjamoje byloje intikamati sityrė bei petrino byloje mistatytas faktines aplinkybes ir pagristai insuprendė, kad atidalijimu bar pagadaryta neprocencingai didelė žala ginčo koriodrinii daugiabučiame gyvenamajame rame. Nustačius šas aplinkybes, nėra pagadaryta neproporcingai didelė žala ginčo koriodrinii daugiabučiame gyvenamajame rame. Nustačius šas aplinkybes, nėra pagatistai insupriama padaryta neproporcingai didelė žala ginčo koriodrinii daugiabučiame gyvenamajame rame. Nustačius šas aplinkybes, nėra pagatistai insupriama padaryta pažeistus interesus, taip pat faktą, kad bendraturčiai toje pačioje byloje gynė savo pažeistas daiktines teises negatoriniu ieškiniu.

19. Kitų atsiliepimų į kasacinį skundą CPK 351 straipsnyje nustatyta tvarka negauta.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl bendraturčio teisės reikalauti atidalyti jo dali iš bendrosios dalinės nuosavybės

- 20. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad nuosavybė neliečiama, o 2 dalyje kad nuosavybės teises saugo įstatymai. Aiškindamas Konstitucijos 23 straipsnių Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra konstatavys, kad nuosavybės neliečiamumas ir apsauga, inter alia (be kita ko), reiškia, jog savininkas turi teisę su jam priklausančiu turtu atlikti bet kokius veiksmus, išskyrus uždraustus įstatymo, naudoti savo turtą ir lemti jo likimą bet kuriuo būdu, kuriuo nepažeidžiamos kitų asmenų teisės ir laisvės; turi teisę reikalauti, kad kiti asmenys nepažeistų jo nuosavybės teisių, o valstybė turi pareigą ginti ir saugoti nuosavybę nuo neteisėto kėsinimosi į ją (Konstitucinio Teismo 2008 m. gegužės 20 d., 2009 m. birželio 8 d. nutarimai).
- 21. Konstitucinis Teismas taip pat yra pažymėjęs, kad nuosavybės neliečiamumas neturi būti traktuojamas kaip absoliutus: nei Konstitucija, nei galiojanti kitų įstatymų sistema, nei visuotinai pripažintos tarptautinės teisės normos nepaneigia galimybės įstatymuose nustatytomis sąlygomis ir tvarka nusavinti turtą arba apriboti jo valdymą, naudojimą ar disponavimą juo (Konstitucinio Teismo 1993 m. gruodžio 13 d. nutarimas). CK 4.39 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad nuosavybės teisė gali būti apribota paties savininko valia, įstatymų arba teismo sprendimo.
- 22. Nuosavybės teisė tai teisė savo nuožiūra, nepažeidžiant įstatymų ir kitų asmenų teisių ir interesų, valdyti, naudoti nuosavybės teisė objektą ir juo disponuoti (<u>CK 4.37 straipsnio</u>) 1 dalis). Kasacinis teismas, aiškindamas šią teisės normą, yra nurodęs, kad nuosavybės teisė, kaip daiktinė teisė, yra absoliutaus pobūdžio. Tai reiškia, kad savininkas šią teisė gali naudoti prieš visus asmenis (lot. erga omnes). Jis gali reikalauti jo, kaip savininko, teisių nepažeidinėti ir iš bet kurio pažeidėjo gali reikalauti pažeidimus nepriklausomai nuo to, ar jie susiję su valdymo netekimu. Nuosavybės teisės absoliutumas nereiškia, kad ši teisė negali būti varžoma, tačiau tik įstatymo ar įstatymo pagrindu teismo (<u>CK 1.2 straipsnio</u> 2 dalis). Nuosavybės teisė suponuoja ir tam tikras savininko pareigas, ji turi būti įgyvendinama taip, kad neprieštarautų įstatymo nuostatoms, nepažeistų trečiųjų asmenų teisių (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m birželio 5 d. nutartis civilinėje byloje <u>Nr. 3K-3-184-701/2019</u>, 26 punktas).
- 23. Nuosavybės teisės įgyvendinimo ribos skiriasi priklausomai nuo to, ar daiktas priklauso vienam asmenini, ar keliems asmenims vienu metu, t. y. ar nuosavybė yra asmeninė ar bendroji. Bendrosios nuosavybės teisė yra dviejų ar kelių savininkų teisė valdyti, naudoti jiems priklausamti nuosavybės teisės objektą bei juo disponuoti (CK 4.72 straipsnio 1 dalis). Bendrosios dalinės nuosavybės teisė yra, kai bendrosios nuosavybės teisėje nustatytos kiekvieno savininko nuosavybės teisės dalys (CK 4.73 straipsnio 1 dalis). Bendrosios nuosavybės teisė nuosavybės teisė igyvendinimo ribojimas, stukeliamus kitų to paties nuosavybės objekto savininkų. Tokio pobūdžio ribojimai, nuosavybės teisė igsant asmeninė, neegastuoja (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m birželio 5 d. nutartis eivilinėje byloje Nr. 3K-3-184-701/2019, 27 punktas).
- 24. Bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektas valdomas, juo naudojamasi ir disponuojama bendraturčių sutarimu. Kai yra nesutarimas, valdymo, naudojimosi ir disponavimo tvarka nustatoma teismo tvarka pagal bet kurio iš bendraturčių ieškinį (CK 4.75 straipsnio) dalis). Kasacinis teismas <u>CK 4.75 straipsnio</u> mostatą aiškina kaip bendraturčių pareigą, šiems įgyvendirant valdymo, naudojimo ir disponavimo teises, širaudoti visas galimybes suderinti savo valią dėl bendro daikto likimo, nesiekti savo interesų apsaugos kito bendraturčio teisių suvaržymo sąskaita ir aktyviai ieškoti primtiniausio visoms šalims sprendimo būdo (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. liepos 4 d. natartį civilinėje byloje <u>Nr. 3.K-3-367/2014</u>).
- 25. Sprendžiant ginčus dėl bendraturčio ju nuosavybės teisės įgyvendinimo, jų interesai turi būti įvertinti nuosavybės neliečiamumo ir apsaugos kontekste, pasveriant, ar vieno bendraturčio interesų prioriteto pripažinimas ir jo reikalavimų tenkinimas nesukels esminio kito bendraturčio nuosavybės teisės pažeidimo ar net netekimo. Be to, nuosavybės neliečiamumo principas turi būti taikomas derinant jį su kitais civilinės teisės principais, įtvirtintais CK 1.2 straipsnio 1 dalyje: civilinių santykių subjektų lygiateisiškumo, teisinio apibrėžtumo, neleistinumo piktraudžiauti teise, visokeriopos civilinių teisių teisinės gynybos.
- 26. CK 4.80 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas bendraturtis turi teisę reikalauti atidalyti jo dalį iš bendrosios dalinės nuosavybės. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad atidalijimas iš bendrosios dalinės nuosavybės teisės igyvendinimo būdu. CK 4.80 straipsnio 1 dalies prasme atidalijimas reiškia daikto teisinio režimo ir bendraturčio statuso pasiketimus. Šiuo būdu igyvendinus bendraturčio, kaip savininko, teises, pasibaigia jo su kitais bendraturčias turima bendroji dalinė nuosavybė, o atskidalijes bendraturčias tampa asmeninės nuosavybės teisės subjektu ir turi teisę atidalytą turtą vaklyti, raudoti bei juo disponuoti savo nuožiūra (CK 4.37 straipsnio 1 dalis) (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m balandžio 11 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-134-248/2019 23 punktą).
- 27. CK 4.80 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jeigu nesusitariama dėl atidalijimo būdo, tai pagal bet kurio bendraturčio ieškinį daiktas padalijamas natūra kiek galima be neproporcingos žalos jo paskirčiai; kitais atvejais vienas ar keli iš atidalijamų bendraturčių gaura kompensaciją pinigais.
- 28. Kasacinio teismo konstatuota, kad atidalijimas iš bendrosios dalinės nuosavybės lenia visų bendraturčių teisių į bendrą daiktą pasiketimus, todėl jis negali vykti vienašališkai atidalijimo iniciatoriaus nuožūra, bet jo sąlygos turi būti suderintos su kitais bendraturčiais jų bendru susitarimu (CK 4.80 straipsnio 2 dalis). Atidalijimo iniciatorius, išraudojęs galimybes susitarti ir manydamas, kad kiti bendraturčiai su jo sūdoma atidalijimo būdu nesutinka nepagristai, gali savo teisę atidalyti nuosavybės dalį siekti įgyvendinti pareikšdamas teismu išskinį. Bendraturtis, siekdamas teismu iestini, Bendraturčia, gali saktyviai ieškoti visiems bendraturčiams primitino sprendimo būdo, įrodyti, kad jo sūdomas bendrosios dalinės nuosavybės teisės objekto atidalijimo būdas yra primitiniausias ir nepažeis bendraturčių teisių ir teisėtų interesų, nepadarys neproporeingos žalos daiktui bei jo paskirčiai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. liepos 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-367/2014).
- 29. Kasacinio teismo šaškinta, kad teismas, spręsdamas, ar ieškovo teisė į atidalijimą gali būti įgyvendinta pagal jo pateiktą atidalijimo projektą, taikydamas CK 4.80 straipsnį, turi nustatyti, koks yra bendraturčių teisėtų interesų turinys ir galimas jų pažeidimas vykdant atidalijimo; jei yra bendraturčių interesų pažeidimas derinti juos taikant interesų pusiausvyros principą, nustatyti, ar atidalijimo planas techniškai įmanomas, racionalus, atitinka bendraturčio dalį, įeinančią į bendrają nuosavybe, nedaro žalos daikto paskirčiai, ar geriausiai atitinka daugelio bendraturčių interesus. Sprendžiant dei bendraturčių interesų pusiausvyros, turi būti įvertinti ne tik nesutinkančių su sūlioma atidalijimo privalumus ir trūkimums. Klausimas, ar bendraturčio nurodomas interesas vra esminis, kiekvienu atvejų sprendžiamas individualiai, štyrus ir įvertinus ginčo šalių pateiktų įrodynų apie bendraturčių poreikius naudotis bendru daiktu visumą, taip pat kitus reikšmingus kriterijus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. vasario 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-478/2009; 2014 m. liepos 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-3-367/2014).
- 30. Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad atsakovas dviejų butų, esančių daugiabučiame name, savininkas, įrengdamas pertvarą, fiziškai atidalijo bendro naudojimo koridoriaus dalį, nesutaręs dėl to su kitų butų savininkais to paties koridoriaus bendraturčiais.
- 31. Ieškovams negatoriniu ieškiniu pareikalavus pašalinti jų nuosavybės teisės pažeidimus, atsakovas priešieškiniu siekia pripažinimo, kad statybos darbai, kuriais fiziškai atidalytas koridorius, buvo atlikti nepažeidžiant ieškovų teisių, todėl, ieškovams su atidalijimu nesutinkant, atsakovo vertinimu, yra teisinis pagrindas atidalijimų iteisinti teismo sprendimu.
- 32. Atsakovas kasaciniame skunde nenurodo argumentų, neigiančių teisinį pagrindą tenkinti negatorinį ieškinį, bet apsirīboja argumentais, kuriais grindžia prašymą tenkinti priešieškinio reikalavimą atidalyti patalpas iš bendrosios dalinės nuosavybės. Konstatavus pagrindą pripažinti priešieškinį pagristu, atitinkamai neliktų pagrindo tenkinti negatorinį ieškinį.
- 33. CPK 353 straipsnyje nurodyta, kad kasacinis teismas patikrina teisės taikymo aspektu apskustus sprendimus ir (ar) nutartis, o kasacijos funkciją vykdo neperžengdamas kasacinio skundo ribų. Šios nuostatos teisėjų kolegija laikosi nagrinėdama atsakovo kasacini skunda, nes nenustatyta pagrindo peržengti kasacinio skundo ribas (CPK 353 straipsnis).
- 34. Atsakovas kasaciniame skunde teigia, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai tenkino ieškovų ieškinio reikalavimus, pagrįstus deklaratyviais argumentais dėl bendrosios nuosavybės daikto suvaržymų.
- 35. CK 4.82 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad butų ir kitų patalpų savininkams bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso namo bendro naudojimo patalpos, pagrindinės namo konstrukcijos, bendrojo naudojimo mechaninė, elektros, sanitarinė-techninė ir kitokia įranga. Buto ir kitų patalpų savininkas (naudotojas) turi teisę naudotis gyvenamojo namo bendrojo naudojimo objektais pagal jų funkcinę paskirtį, nepažeisdamas kitų patalpų savininkų (naudotojų) teisių ir teisėtų interesų (CK 4.83 straipsnio 1 dalis).
- 36. Ginčo koridoriaus bendraturčiai ieškovai ir trečiasis asmuo nesutiko ir nesutinka keisti koridoriaus savybių, buvusių iki faktinio jo atidalijimo, nes, atsakovui atidalijus koridorių ir langui likus atsakovo pageidaujamoje koridoriaus dalyje, likusioje dalyje gerokai sunnžėja natūralus apšvietimas ir nelieka galimybės koridorių išvėdinti atidarant langą.
- 37. Apeliacinės instancijos teismas nustatė, kad ginčo koridoriui, atsižvelgiant į pastato, kuriame jis yra, pobūdį (koridorinis daugiabutis gyvenamasis namas bendrabutis), tinkamai eksploatuoti reikalingas langas, kuris atlieka tiek koridoriaus vėdinimo funkcijas, tiek ir užtikrima bendroje patalpoje koridoriuie šviesos sklaida. Taigi daugiabutyje esantis ginčo koridorius, priklausomai nuo lango jo gale (ne)buvimo, vra skirtingų savybių. Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgdamas į nustatytas aplinkybes, konstatavo, kad koridoriaus padalijimas užkerta kelią šalims tinkamai naudotis savo nekilnojamuoju turtu ir pažeidžia šalių teises ir teisėtus interesus.
- 38. Teisėjų kolegija vertina, kad koridoriaus, per kurį patenkama į butus, vėdinimo ir natūralaus apšvietimo galimybių sumažėjimas gali turėti įtakos nurodytų butų gyventojų gy
- 39. Kartu atkreiptinas dėmesys į tai, kad ginčo koridoriaus dalis, esanti jo gale, su langu, t. y. ratūraliai apšviečiama ir vėdinama, dėl šių savybių techniškai paprasčiau nei kitos koridoriaus dalys gali būti atidalijama nuo likusios koridoriaus dalies bei prijungiama prie su šia dalimi besiribojančių patalpų, asmeninės nuosavybės teise priklausančių bendraturčiams (tiek ieškovams, tiek atsakovui). Šiomis savybėmis ir geresnėmis panaudojimo galimybėmis nurodyta koridoriaus dalis skiriasi nuo likusios dalies. Vienam iš bendraturčių galinę koridoriaus dalį su langu atidalijus, likusios koridoriaus dalies savybės, nelikus galimybės jų vėdinti, pablogėja. Taigi ginčo koridoriaus dalis ir likusios jo dalis yra nelygiavertės.
- 40. Kaip jau minėta, vadovaujantis CK 4.75 straipsnio 1 dalimi, vienas iš bendraturčiu, siekdamas atidalyti dalį iš bendro daikto, neturi teisės tokio siekio įgyvendinti vienašališkai, pažeidžiant nuosavybės neliečiamumo, civilinių santykių subjektų lygiateisiškumo, teisinio apibrėžtumo principus, bet privalo sutarti su likusiais bendraturčiais dėl jiems visiems priimtinų atidalijimo sąlygų. Toks sutarimas ypač reikšmingas tais atvejais, kai siekiama atidalyti daikto dalis pasižymi savybėmis, svarbiomis viso bendro daikto naudojimui.
- 41. Atsakovas kasaciniame skunde teigia, kad apeliacinės instancijos teismas neatsižvelgė į tai, jog ieškovai nedėjo pastangų rasti bendraturčių interesus geriausiai užtikrimančio atidalijimo iš bendrosios nuosavybės būdo.
- 42. Kasacinis teismas yra pažymėjęs, kad šalis, nesutikdama su kitos šalies siūlomu atidalijimo projektu, turi teisę, bet ne pareigą pateikti alternatyvų projektą. Nesiekdama jokio atidalijimo varianto, ji, pagrįsdama savo nesutikimą su siūlomu projektu, gali pateikti motyvus, juose šdėstydama tiek bendraturčių interesų pasėdimas, galinčius atsirasti įgyvendrianti siūlomą projektą, tiek pasiūlydama aiškias alternatyvias ieškovo atsidalijimo š bendrosios nuosavybės teisės įgyvendriamo galimybės. Bendraturčių siekimas naudotis neatidalytu daiktu savaime nėra netisėtas, jis galimas kapi venas š in nuosavybės teisės įgyvendnimio būdų, kuris ginamas vienodai visų bendraturčių atžvilgiu, vadovaujantis jų interesų pusiausvyros principu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. liepos 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-367/2014).
- 43. Nagrnéjamoje byloje nustatyta, kad bendras daiktas bendro naudojimo koridorius visavertiškai atlieka priskirtą funkciją tik kaip visiems bendraturčiams priklausančių dalių visuma. Atsižvelgdami į šias aplinkybės ir nusistovėjusį bei ieškovus ir trečiąjį asmenį tenkinantį koridoriaus naudojimą, šie bendraturčiai gali siekti koridorių naudoti būtent kaip visumą ir dėl to apskritai nesutikti su jo dalies atidalijimu. Dėl to aplinkybė, kad bendraturčiai, nesutinkantys su daikto atidalijimu, nesiūlo alternatyvių atidalijimo galimybių, savaime nėra pagrindas konstatuoti, kad tokiu būdu bendraturčiai piaktinaudžiauja teise ir truklo atidalijimo skikiaris tokio bendro daikto daiks atidalimo, turi paisyti hendraturčia, telebendraturtis, sieklarita tokio bendro daikto taudalija pendraturtis, sieklarita tokio bendro daikto taudalija pendraturtis, sieklarita tokio bendraturčian daikto atidalijimo, turi paisyti hendraturtis, telebendraturtis, sieklarita tokio bendraturčian daikto atidalijimo nesuteika jam teisės vienašališkai įgyvendinti faktinį daikto atidalijimą. Susiklosčius tokiai situacijai bendraturtis dėl teisės atidalyti bendro daikto atalo daikto atidalijimą be bendraturčių sutikimo ir teismo sprendimo, asmuo prisima riziką dėl galimo pareigos pašalinti atliktų atidalijimo darbų padarinius atsiradimo.
- 44. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad apeliacinės instancijos teismas, nustatęs, jog atsakovo atliktas faktinis koridoriaus dalies atidalijimas iš bendrosios nuosavybės pablogina likusios dalies naudojimo sąlygas, t. y. užkerta kelią kitiems bendraturčiams tinkamai naudotis savo nekilnojamuoju turtu ir pažeidžia jų teises ir teisėtus interesus, pagrįstai netenkino priešieškinio reikalavimo, kuriuo siekiama atliktą atidalijimą įteisinti.
- 45. Atsakovas kasaciniame skunde kelia klausimą, ar jam turėtų būti sudaryta galimybė atsidalyti iš bendrosios dalinės nuosavybės ir įteisinti atliktas statybas be bendraturčių sutikimo, nes, anot atsakovo, formalūs (procedūrinio pobūdžio) pažeidimai ir bendraturčių atsisakymas duoti sutikimą vien formaliais pagrindais neturėtų būti kliūtis įteisinti statybas.
- 46. Atsakovas neginčija tiek pirmosios, tiek apeliacinės instancijos teismų padarytos išvados, kad jo atlikti statybos darbai atidalijant bendro koridoriaus dalį, negavus bendraturčių rašytinio sutikimo, reikalaujamo pagal Statybos istatymo 27 straipsnio 5 dalies 7 punktą, yra savavališka statyba.
- 47. Tiek tais atvejais, kai daikto dalies atidalijimas dar tik planuojamas, tiek tais, kai jis jau faktiškai yra atliktas, kilus teisminiam ginčui dėl atidalijimo iš bendrosios dalinės nuosavybės, teismas gali tenkinti reikalavimą dėl atidalijimo ir

pripažinti atliktą atidalijimą teisėtu, jei, įvertinęs bylos aplinkybes, nustato, kad bendraturčiai nepagrįstai nesutinka su teisės į atidalijimą iš bendrosios dalinės nuosavybės įgyvendinimu, pvz., kai po atidalijimo jų nuosavybės teisių į bendra daiktą įgyvendinimas iš esmės lieka nepakitęs. Taigi kiekvienu atveju teisė be bendraturčių sutikimo atidalyti bendro daikto dalį priklauso nuo bendraturčių teisių ir teisėtų interesų (ne)pažeidimo atidaljimu konstatavimo.

- Nagrinėjamoje byloje konstatuota, kad dėl atsakovo atlikto atidalijimo ieškovų ir trečiojo asmens teisių pažeidimai nebuvo formalūs (procedūrinio pobūdžio), bet pablogino jiems likusios koridoriaus dalies savybes, reikšmingas jo naudojimui pagal paskirtį. Konstatavus, kad atsakovo atliktas ginčo koridoriaus atidalijimas pažeidžia šių bendraturčių nuosavybės teises, nėra teisinio pagrindo nei įteisinti atidalijimą, t. y. tenkinti priešieškinio reikalavimą dėl koridoriaus dalies atidalijimo, nei sukurti prielaidas įteisinti statybos darbus, kuriais toks bendraturčių teises pažeidžiantis atidalijimas faktiškai buvo atliktas.
- Atsakovas kasaciniame skunde taip pat teigia, kad apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai konstatavo, jog, atidalijus bendro koridoriaus dalį pagal atsakovo pateiktą schemą, likusios dalies atidalijimas kitiems bendraturčiams būtų fiziškai neįmanomas, tokia teismo išvada nėra motyvuota skaičiavimais, brėžiniais ir (ar) loginiais argumentais.
- Teisėjų kolegija sutinka su šiuo atsakovo argumentu, nes apeliacinės instancijos teismas, nurodęs, kad "likusioji neatidalyta koridoriaus dalis liktų fiziškai nedali tarp kitų bendraturčių, jei visi bendraturčiai to siektų", šios išvados . Tesejų kolegja sutinka su suo atsakovo argumentu, nes apetiacines instancijos teismis, nurodęs, kad "ikusoji neatdalyta kordoraus dals liktų tiziskai nedali tarp ktių bendraturcių, jet visi bendraturcius to sektių. Sos is vados nepagrindė argumentais dėl attinikamų rodymų vertinimo. Neišsamis motyvai reiškia CPK, normų pažedimį, takiau toks pažedimas turi biti vertinamas kiekvienu konkrečiu atveju vois apeliacinės instancijos teismo procesinio sprendimo kontekste. Pagal CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktą kasacijos pagrindas yra tik esiminis teisės normų pažedimas, be to, jeigu šis pažedimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priemimui. Kasacinio teismo praktikoje šiaikinta, kad jeigu nenustatoma kitų pagrindų, tai apeliacinės instancijos teismo nutartis nera naikinama vien dėl to, kad jos motyvai neišsamits, o visa bylos medžiaga leidžia daryti šivadą apie tai, kokteis teisimais ragumentais vadovaudamasis teismas atmetė apeliacinį skurdą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. spalio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-298-687/2015, kt.). Teisėjų kolegija misprendžia, kad šios bylos atvejų aptariamą CPK 331 straipsnio 4 dalies 2 punkto netinkamą taikymą apeliacinės instancijos teisme nėra pagrindo vertinit kaip proceso teisės normos pažedima. PK 331 straipsnio 4 dalies 2 punkto netinkamą taikymą apeliacinės instancijos teisme nėra pagrindo vertinit kaip proceso teisės normos pažedima. Sendratus turėti trakos neteisėto teismo sprendimo priėmimu, nes negatorinio ieškinio tenkinima ir priešieškinio atmetimą lėmė apeliacinės instancijos teismo padarvta švada, kad atsakova atliktas faktinis katies interiotiaus dalies naudojimo sąlygas, t. y. užkerta kelią ktitems bendraturčiams tinkamai naudotis savo neklinojamnojų turtu ir pažeklžia jų teises ir teisėtus interesus. Be to, atkreptimas dėmesys, kad aplinkybę, jog kitų bendraturčių (ieškovų ir trečiojo asmens) atsidalijimas iš bendrosios nuosavybės yra negalimas, konstatavo ir pirmosios instancijos teismas, motyvavęs šią išvadą nurodytų bendr
- Teisėjų kolegija, teisės taikymo aspektu patikrinusi apskustą apeliacinės instancijos teismo sprendimą, konstatuoja, kad kasacinio skundo argumentai neteikia pagrindo pripažinti, jog apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė materialiosios teisės normas, nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos dėl bendraturčio teisės atidalyti jo dalį iš bendrosios dalinės nuosavybės, padarė ginčo išsprendimui iš esmės turėjusį įtakos proceso teisės normos pažeidimą. Dėl to keisti ar naikinti apeliacinės instancijos teismo sprendimą kasacinio skundo argumentais nėra pagrindo (CPK 346 straipsnis, 359 straipsnio 3 dalis).

- CPK 93 straipsmio 1 dalyje nustatyta, kad šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą. Pagal CPK 98 strapsmio 1, 2 dalis Salai, kurios naudai primtas spreudimas, teismas priesia iš antrosios šalais už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvausią nagrinėjam bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikant konsultacijas; dėl šių šlaidų atlyginimo pritesimo šalis teismui raštu pateikia prašymą su šlaidų apskačiavimu ir pagrindimu; šios išlaidos negali būti pritesiamos, jeigu prašymas dėl jų pritesimo ir šlaidų dydj patvitriantys jos išlaidos negali būti pritesiamos, jeigu prašymas dėl jų pritesimo ir šlaidų dydj patvitriantys jos išlaidos negali būti pritesiamos, jeigu prašymas dėl jų pritesimo ir šlaidų dydj patvitriantys padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato padėjėjo pagalbą, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato padėjėjo pagalbą pragiantingumą pritesiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio.
- Netenkinus atsakovo kasacinio skundo, kasaciniame teisme jo patirtos bylinėjimosi išlaidos neatlygintinos (CPK 93 straipsnio 1 dalis, 98 straipsnio 1 dalis).
- Leškovas A. M. pateikė įrodymus, patvirtinančius kasaciniams teisme patirtas bylinėjimosi išlaidas 1000 Eur už advokato pagalbą parengiant atsiliepimą į kasacinį skundą, ir prašo priteisti šių bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Prašoma priteisti suma neviršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004m. kovo 26 d. nutarimų patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmoksežio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) 7, 8.14 punktuose nustatyto maksimalaus dydžio. Netenkinant kasacinio skundo, ieškovui iš atsakovo priteistinas 1000 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimas (CPK 98 straipsnis).
- Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. sausio 19 d. pažymą apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, kasacinis teismas patyrė 5,81 Eur tokių išlaidų. Netenkinus kasacinio skundo, jų atlyginimas valstybei

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. kovo 4 d. sprendimą palikti nepakeistą. Priteisti iš atsakovo R. P. (a. k. (duomenys neskelbtini) 1000 (vieną tūkstanti) Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo ieškovui A. M. (a. k. (duomenys neskelbtini) Priteisti iš atsakovo R. P. (a. k. (duomenys neskelbtini) 5,81 Eur (penkis Eur 81 ct) bylinėjimosi išlaidų atlyginimo valstybei. Ši suma mokėtina į Valstybinės mokesčių inspekcijos (j. a. k. 188659752) biudžeto pajamų apakaitą, įmokos kodas – 5660. surenkamają sąskaitą, įmokos kodas – 5660. Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Rudėnaitė

Simniškis